

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно із статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення існуючих раніше прав і свобод ветеранів війни, ветеранів праці, дітей війни та жертв нацистських переслідувань» (реєстр. № 1118 (доопрацьований) від 10.02.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачається відновлення рівня соціального захисту окремих категорій громадян, який був встановлений законами України до прийняття Закону України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України».

Проектом акта пропонується внести зміни до законів України:

1. «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо відновлення безоплатного проїзду у громадському транспорті та надання окремих видів пільг без урахування сукупного доходу сім'ї учасникам війни, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною.

2. «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» щодо відновлення безоплатного проїзду у громадському транспорті та надання окремих видів пільг без урахування сукупного доходу сім'ї ветеранам праці та особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; виплати компенсації вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною.

Крім того, законопроект передбачає відновлення норми щодо дострокового виходу на пенсію особам, трудовий договір з якими розірвано за півтора року до досягнення пенсійного віку з ініціативи власника або уповноваженого ним органу у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, а також у зв'язку з виявленою невідповідністю працівника займаній посаді за станом здоров'я за умови наявності у таких осіб страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі. Покриття витрат на виплату пенсій до досягнення такими особам пенсійного віку пропонується здійснювати за рахунок коштів Державного бюджету України.

3. «Про жертви нацистських переслідувань» щодо відновлення безоплатного проїзду у громадському транспорті та надання окремих видів пільг без урахування сукупного доходу сім'ї колишнім в'язням концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового тримання та дружинам (чоловікам) померлих жертв нацистських переслідувань;

4. «Про соціальний захист дітей війни» щодо відновлення безоплатного проїзду у громадському транспорті та надання пільг на оплату комунальних послуг без урахування сукупного доходу сім'ї дітям війни.

Також законопроект передбачає виплату дітям війни підвищення до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, виплачується у розмірі надбавки, встановленої для учасників війни.

Крім того, Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом доручається подати пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», необхідних для реалізації цього Закону.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту матиме вплив на показники державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Розширення кола пільгових категорій громадян потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Водночас розробником у пояснювальній записці до законопроекту зазначається, що на момент внесення проект не потребує видатків із Державного бюджету України.

У зв'язку з тим, що розробником законопроекту не подано вихідних даних щодо кількості осіб, яким буде відновлено права на пільги неможливо спрогнозувати з прийнятною точністю обсяг додаткових витрат, необхідних для реалізації законопроекту.

Розробником також зазначається, що реалізація законопроекту забезпечуватиметься шляхом зміни доходної частини Державного бюджету України на 2020 рік в частині збільшення фактичних обсягів надходжень за рахунок перегляду макроекономічних параметрів розрахунку показників бюджету, зокрема, темпів споживчої інфляції та величини обмінного валютного курсу.

Водночас до законопроекту не надано відповідних фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань, які б дозволили визначити його вплив на дохідну та видаткову частини бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація законопроекту не буде забезпечена фінансовими ресурсами у поточному бюджетному періоді.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Прийняття законопроекту потребуватиме додаткових видатків, реальні джерела покриття яких розробником не визначено.

Законопроект не відповідає положенням Бюджетного кодексу України, а саме:

- частині перші статті 27, згідно з якою розробник до законопроекту має надати фінансово-економічні розрахунки та обґрунтування щодо потреби в бюджетних коштах, необхідних для реалізації законопроекту, а також пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості;

- частині третій статті 27 щодо терміну набрання чинності поданим законопроектом;

- статтям 52, 53, згідно з якими зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися, зокрема, у разі перевиконання за підсумками трьох кварталів надходжень Державного бюджету України, врахованих у розписі Державного бюджету України на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків;

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Мінфін не підтримує поданий законопроект.

Розширення кола осіб, які набудуть права на пільги, потребуватиме додаткових видатків, що не будуть забезпечені фінансовими ресурсами. Джерела покриття таких видатків суб'єктом законодавчої ініціативи не визначені.

Водночас надання окремим пільговим категоріям громадян пільг без урахування сукупного доходу сім'ї пільговика не відповідає політиці держави щодо реформування системи надання пільг шляхом забезпечення її адресності та порушує принцип соціальної справедливості по відношенню до інших пільгових категорій громадян.

В умовах необхідності упорядкування надмірно розгалуженої системи пільг, забезпечення її адресності, вважаємо недоцільним та економічно необґрунтованим прийняття будь-яких змін до законодавчих актів України, які розширюють соціальні гарантії громадянам та збільшують видатки Державного бюджету України.

Надання соціальних гарантій громадянам за рахунок коштів державного бюджету має здійснюватися комплексно з урахуванням фінансових можливостей держави та забезпечення своєчасним і у повному обсязі фінансуванням уже прийнятих рішень щодо соціального захисту населення.

Прийняття зазначеного законопроекту **не підтримується**.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Юрій ДЖИГИР